

Skriftemålet og Skriftespeil

Samling 5, Økt 2, Punkt 5

Hvorfor trenger vi egentlig å skrifte?

Hvis du lurer på dette, så skal du vite at du ikke er den eneste som noen gang har stilt dette spørsmålet.

Det er slik at vi mennesker – uansett hvor fantastiske vi her – ikke kan la være å rote oss bort i problemer av en større eller mindre art. Vi kan komme til å si noe som sårer andre, vi kan komme til å stenge andre ute, vi kan overse ting og mennesker vi burde ha tatt hensyn til, vi kan komme til å beholde ting som ikke er våre, vi kan komme til å lyve om ting for å gi et bedre inntrykk av hvem og hva vi er, og mye, mye mer.

Selvfølgelig er målet vårt å prøve å unngå disse små og større bommertene i livene våre, der vi rett og slett gjør dumme og unødvendige valg. Så bør vi passe på – når slike bommerter oppstår – å rydde opp i dette. Vi bør f.eks. be om unnskyldning hvis det er nødvendig. Men, dette er ikke alltid ene og alene nok. Da det enda bedre å be om tilgivelse; at den du har gjort noe mot får en mulighet til å f.eks. si «Det er greit! Jeg er ikke sint på deg mer for at du gjorde dette. La oss glemme hele greia og starte på nytt.» Det er litt det samme som å si «Jeg tilgir deg det du har gjort.»

Nå er det slik at alt det vi gjør mot andre mennesker, det gjør vi også mot Gud. Han har gitt oss muligheten til å gjøre gode valg. Likevel gjør vi ofte andre valg enn de vi burde. Når vi gjør slike dårlige valg – slike bommerter – det er da vi synder. En synd kan være alt fra å si eller tenke noe stygt om noen andre, til slike alvorlige ting som det å stjele noe fra andre, og t.o.m. drepe noen.

Her på jorda må vi kanskje straffes for vi gjort en synd som bryter loven i det landet vi lever i. Overfor Gud er det aller viktigst at vi angrer og at vi ber han om tilgivelse. Hvis du gjør det, og du virkelig mener det – uansett hvor alvorlig synd du har begått – ja, da vil han faktisk tilgi deg. Den beste måten å gjøre dette på er å skrifte. Det er en prosess der Gud hjelper oss å bli kvitt – for alltid – alle de syndene vi forteller Gud om under skriftemålet.

Nå er det ikke Gud som sitter og hører på et skriftemål. Som du sikkert husker eller har hørt, så er det en prest. Presten er der likevel ikke på vegne av seg selv. Han er der som Guds stedfortreder. Han skal hjelpe deg å formidle dine synder til Gud, og han skal også hjelpe deg å bli kvitt disse syndene. Når du går ut av skriftestolen/boksen for å be de bønnene presten har pålagt deg, er det to fantastiske ting som skjer. Det ene er at du nå har blitt tilgitt dine synder. Det andre er at presten ikke kan fortelle om dine synder til en levende sjel. En prest har taushetsplikt i forbindelse med et skriftemål uansett hvilke synder et menneske bekjenner seg til.

Så kan vi spørre oss hvorfor vi mennesker ikke kan få kontroll på disse syndene og greie å leve et liv uten synd. Dette er et godt spørsmål. I Den katolske kirke har vi en forklaring på dette. Vi tror på noe vi kaller for arvesynd. Du husker kanskje historien fra Bibelen om da Adam og Eva ble kastet ut av paradiset hage etter at Eva hadde blitt lurt av slange (som egentlig var djevelen) til å spise at frukten fra kunnskapens tre? Før dette skjedde var mennesket helt uten synd. Det var slik Gud hadde skapt oss, og slik han ønsket vi skulle være. Etter at Eva og Adam hadde spist av denne frukten, begynte de å se og oppdage ting som plaget dem. De var nakne fra begynnelsen av. Dette var ingen synd og skam i paradiset hage, men plutselig fikk de det for seg at dette var fælt. Plutselig var det mange ting som de begynte å bli redde for, ting som fristet dem, ting som plaget dem. Fra den dagen av ble menneskeheten fylt av en lyst til å hele tiden få mer og å være bedre enn andre mennesker. Når vi en dag kommer til himmelen hos Gud, går vil tilbake til å være perfekte

og uten synd slik Gud opprinnelig hadde skapt oss. Så lenge vi er her på jorda, må vi gjøre det beste vi kan for å forberede oss på livet etter døden, det perfekte og evigvarende livet med Gud. Derfor er det viktig at vi gjør vårt aller beste slik at unngår all form for synd. Og, når vi ikke helt greier det – ja, for det vil vi nok ikke greie, ikke helt – da må vi passe på å be Gud om tilgivelse, noe vi kan få når vi virkelig angrer, og dermed skrifter.

Skriftemålet blir også kalt «Botens Sakrament». Dere kan lese om dette sakramentet i YOUCAT Katekismen fra # 224 - # 239.

På Den katolske kirke i Norges nettsider finnes også mer informasjon om dette sakramentet: [Botens sakrament — Den katolske kirke](#)

Selve skriftemålet

Både du og jeg er mennesker. Vi mennesker greier ikke å ta gode valg hele tiden. Vi kan ikke være perfekte slik Jesus var som menneske, og vi roter oss stadig bort i mindre og større synder. Da er det godt å vite at vi slipper å gå og bære på disse syndene resten av livet. Når vi skrifter – og vi virkelig angrer på det vi har gjort – sørger Gud for at disse syndene forsvinner, for alltid.

Når du setter deg/kneler i en skriftestol for å fortelle dine synder til presten, så er det egentlig ikke presten du snakker med. Presten er der istedenfor **Jesus (Gud)**.

Hvis du ber om tilgivelse for det du har gjort, så sier presten at syndene (uansett hva de er), kan du nå glemme helt. Jesus har tilgitt deg. Men, du må be litt i en av kirkebenkene etter du har fortalt dine synder helt til slutt.

Hvordan dette foregår

Først kan du tenke igjennom hva du har gjort i det siste, ting som kanskje du ikke burde ha gjort, sagt eller tenkt. På den neste siden ser du en del typiske ting som mange gjør, men som vi kanskje burde angre på at vi har gjort. Bruk disse hvis du har gjort noe av dette. Kanskje kommer du på ting selv. Du kan godt skrive ned det du skal si og ta det med i skriftestolen. Du kan faktisk skrive ned alt du er redd for at du ikke kommer til å huske at du skal si.

- **Jeg har sagt ting som ikke er greit til noen i familien eller til en på skolen.**
- **Jeg har brukt/sagt stygge ord som jeg ikke burde si.**
- **Jeg har baksnakket andre.**
- **Jeg har tenkt mer på meg selv enn på andre.**
- **Jeg har ikke hjulpet så mye til hjemme, selv om de hjemme vil jeg skal gjøre det.**
- **Jeg har tenkt stygge eller slemme tanker om andre.**
- **Jeg har ikke snakket sant (jeg har jugd) til noen, en eller flere ganger.**
- **Jeg har latt være å trøste andre som har det vondt.**
- **Jeg har stjålet noe/tatt noe som ikke er mitt.**
- **Jeg har ødelagt noe.**
- **Jeg har slått noen.**
- **Jeg har ikke vært snill med meg selv.**

Så er det hvordan selve skriftemålet foregår:

- 1) Du kommer inn i skriftestolen og kneler (*se bildet på forrige side*).
- 2) Presten ønsker deg velkommen til skriftemålet, og sammen gjør dere korsets tegn når han **sier** i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn.
- 3) Du **svarer «Amen.»**
- 4) Så kan du ta frem lappen din (*hvis du trenger å lese fra den*), **og si:** «Mitt siste skriftemål var for (?? uker/måneder/år) siden. Dette er mine synder: (*Her forteller du presten/Jesus dine synder enten har du greid å huske dem, eller du kan lese fra lappen din.*) « **Jeg har gjort/sagt/tenkt.....»**
- 5) Når du har fortalt dine synder, leser du angerbønnen (*denne kan du også ha på lappen din hvis du synes det er vanskelig å lære den utenat*):
«Min Gud, av hele mitt hjerte angrer jeg mine synder. Ved å velge å gjøre det onde, og ved å unnlate å gjøre det gode, har jeg syndet mot deg som jeg skulle elske over alle ting. Med din hjelp lover jeg fast å gjøre bot og unngå all synd. Vår Frelser Jesus Kristus led og døde for oss. I hans navn, min Gud, miskunn deg over meg.»
- 6) Etter dette sier presten litt om det du har skriftet. Han forteller deg at du skal gjøre bot. Det betyr at du skal be noen bønner til Gud. Det kan hende at det er «Fader Vår» og «Hill deg, Maria», eller evt. noen andre bønner du kjenner fra før.

7) Før du går nå, skal presten be Jesus/Gud om at dine synder blir tilgitt. Da bøyer du hodet og presten sier:

«Gud, vår barmhjertige Far, har ved sin Sønnens død og oppstandelse, forsonet verden med seg og sendt den Hellige Ånd til syndenes forlatelse. Han gi deg ved sin Kirkes tjeneste tilgivelse og fred

Presten sier mer: **SÅ FORLATER JEG DEG DINE SYNDER I FADERENS OG SØNNENS OG DEN HELLIGE ÅNDS NAVN**

8) Du gjør korsets tegn når presten sier «I Faderens og Sønnens....», og du svarer «Amen.»

9) Prest sier nå «Lovpris Herren, for han er god.»

10) Du svarer «Hans miskunn varer til evig tid.»

11) Presten sier «Herren har tilgitt dine synder. Gå med fred.

12) Du svarer «Gud være lovet»

Til slutt går du og setter deg i en av kirkebenkene. Du kneler, folder hendene og bøyer hodet (eller du kan se opp på Jesus på korset mens du ber). Så ber du de bønnene presten har sagt at du skal be for å gjøre bot.

Her er flere gode oversikter og maler dere kan bruke i forbindelse med skriftemålet:

https://www.katolsk.no/praksis/kirkearet/skriftemal_1.pdf

<https://www.stolavmenighet.info/skriftem%C3%A5l>

I YOUCAT Katekismen finner dere mer informasjon om botens sakrament (skriftemålet) fra Y # 224 – Y # 239

Kanskje dere konfirmanter har flere spørsmål rundt akkurat dette tema, spørsmål som dere synes det er vanskelig å stille i plenum. Da kan dere gjerne samle inn spørsmål digitalt slik som her: <https://forms.office.com/e/5HiuArP2Ah>¹, eller kateketen deres lager et slags postkasse der man kan levere lapper med det man lurer på.

¹ KATEKETRESSURS: Dette er kun et forslag til et slikt skjema. Skal dere bruke et slikt digitalt skjema, må Kateketen deres lage sitt eget, eller få hjelp fra Kateketisk Senter (ring tlf. 40451985) til å lage et tilpasset konfirmantkatekesen i deres menighet.